

Duurzaamheidsbeweging Gooise Meren

In Gooise Meren maken we samen werk van duurzaamheid. In 2016 zijn we gestart met de beweging Samen Sneller Duurzaam (SSD). Een uniek samenwerkingsverband van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, gemeenteraadsleden en ambtenaren. Velen van hen zijn actief in een of

meer van de werkgroepen. De werkgroepen richten zich elk op een bepaald aspect van duurzaamheid, bijvoorbeeld duurzaam onderwijs, minder afval, meer aandacht voor natuur en biodiversiteit en het verduurzamen van woningen. Regelmatig organiseren de werkgroepen bijeenkomsten. Die worden goed bezocht. Via onze Duurzaamheidspagina, onze website samen-sneller-duurzaam.nl, onze duurzaamheidscafés en onze nieuwsbrief houden we u graag van

onze plannen en activiteiten op de hoogte.

- Op onze Duurzaamheidspagina deze keer speciale aandacht voor:
- Het verduurzamen van uw woning. Hoe pak je dat aan?
 - Het verduurzamen van uw tuin ('Operatie Steenbreek').
 - Verhuizen en verduurzamen gaan goed samen!
 - SSD drie jaar op weg. Wat is er bereikt en hoe gaan we verder?
 - Onze activiteiten in juni en juli.

Verhuizen en verduurzamen gaan goed samen

Verhuizen en verduurzamen gaan goed samen. Dat gaat natuurlijk het makkelijkst wanneer je nieuwe huis al voor de aankoop duurzamer was dan je vorige huis. Maar het kan zelfs gelden wanneer je verhuist naar een woning die juist minder duurzaam is. Dat bewezen Miel Janssen en Bea van der Heijden. Zij kochten in 2016 een huis in de Graaf Wichmanlaan (zie foto), een beschermd stadsgezicht uit 2019. Met respect voor het oude maakten zij hun huis zo duurzaam dat het klaar is voor de toekomst.

Buitenruimte

Voor de bewatering van hun fraaie tuin wordt het regenwater opgevangen en op eigen terrein in inundatiekratten opgeslagen. In de zomer is een moestuin aangelegd, een van de favoriete plekken van Miel. De planten en bloemen zijn zo uitgekozen dat de tuin een broedplaats is voor vlin-

ders en bijen. Tijdens de verbouwing is besloten om het huis gasloos te maken. Een gasrekening ontvangen ze dus niet meer. Door alle ervaringen van de afgelopen periode hebben ze aardig wat expertise opgebouwd en heeft Miel zich bij de lokale energie coöperatie WattNu aangesloten. Daarmee hopen ze ook de elektrarekening fors omlaag te brengen.

Een jaar Operatie Steenbreek

Meer groen en minder steen

De onlangs 'vergroende' Veerstraat in Bussum

Het is in ons land een populaire trend geweest om een groot deel van de tuin te betegelen. Het toegenomen bewustzijn omtrent de negatieve gevolgen van de klimaatverandering heeft ondertussen een tegentrend op gang gebracht: tegels de tuin uit, groen ervoor in de plaats! Dat is ook precies het doel van het landelijke initiatief Operatie Steenbreek. Groene buurten kunnen namelijk goed helpen tegen hittestress en wateroverlast.

Gooise Meren doet mee

De gemeente Gooise Meren sloot zich vorig jaar bij Operatie Steenbreek aan. De gemeente geeft tips aan de inwoners en bekijkt natuurlijk ook hoe zij zelf de openbare ruimte groener kan maken. Ellen Feller, medewerker van de gemeente Gooise Meren, is nauw bij dit onderwerp betrokken. Zij constateert dat er samen met inwoners en ondernemers al veel bereikt is: "Sinds onze aansluiting bij Operatie Steenbreek is Gooise Meren op een flink aantal plekken groener geworden. Zeker ook dankzij initiatieven van inwoners en ondernemers. Zo hebben ondernemers van de Huizerweg in Bussum in 2018 een groenmarkt georganiseerd met de ruilactie 'groen voor een tegel'. En onlangs hebben ProBussum en Tuincentrum Het Gooise Land op proef rond drie pilaren van de bogen over de Veerstraat planten geplaatst. De andere vijftien volgen later."

Ook goed voor de biodiversiteit
Vergroening is niet alleen belangrijk vanwege de klimaatverandering. Het is ook een goede manier om de achteruitgang van bepaalde diersoorten tegen te gaan. Ellen Feller: "Op de rotonde aan de Burgemeester Jur.

Visserlaan in Naarden hebben we om die reden samen met bewoners bijenbollen geplant. Dat hebben we ook gedaan in de buurt van de volkstuinten bij de Rijksweg Naarden en rondom de nieuw sportvelden in Muiden. Verder hebben we extra bloemrijke bermen aangelegd." Behalve aandacht voor de bijen heeft de gemeente ook aandacht voor de vogels. Ellen: "Er moeten meer nestkastjes voor vleermuizen en gierzwaluwen komen en vogelvides onder de dakpannen. Daarmee creëer je voor hen meer leefgebied. Als we bouwplannen of bestemmingsplannen moeten beoordelen kijken we daar ook naar. Ontwikkelaars hebben daar gelukkig ook zelf steeds meer aandacht voor. Een mooi voorbeeld is het project Bendsdorp. Daar zijn onlangs nestkasten ingemetseld voor vleermuizen en gierzwaluwen. Wanneer je dat soort inpas-singen in een vroeg stadium meeneemt, vallen de extra kosten enorm mee."

Operatie Steenbreek slaat aan

Operatie Steenbreek is in Gooise Meren een jaar onderweg en blijkt aan te slaan. Ellen: "We krijgen steeds meer aanvragen voor initiatieven om te vergroenen of om de biodiversiteit in de openbare ruimte een handje te helpen."

Tips om zelf aan de slag te gaan

- Vang regenwater op
- Haal zoveel mogelijk tegels uit je tuin
- Maak van een deel van je tuin een moestuin
- Kies planten die weinig onderhoud nodig hebben
- Maak je tuin aantrekkelijk voor dieren
- Maak je dak groen

Meer tips: operatiesteenbreek.nl.

Je huis verduurzamen. Hoe pak je dat aan?

In 2050 mag er geen woning meer aangesloten zijn op aardgas en steeds meer mensen willen hun huis verduurzamen. Welke opties zijn er eigenlijk en wat kun je zelf doen? En moet je nou je CV-ketel direct vervangen of niet? Het Duurzaam Bouwloket geeft antwoord op deze en veel meer vragen. Zie voor meer informatie de website duurzaambouwloket.nl.

Eenvoudige maar nuttige stappen

Onder de noemer 'no-regret stappenplan voor huiseigenaren' geeft Duurzaam Bouwloket tips voor maatregelen die je in je huis kunt nemen zonder enorme investeringen.

- Je kunt altijd beginnen met de volgende eenvoudige maatregelen:
- LED-verlichting
 - radiatorfolie
 - leidingisolatie
 - dichtten van naden en kieren
 - het 'waterzijdig inregelen' van de CV-ketel, waardoor het warme water op een goede manier over de radiatoren wordt verdeeld
 - het vervangen van een oude ventilatiebox (wisselstroom) door een energiezuinige ventilatiebox (gelijkstroom)

3-stappen systeem

Het 3-stappen systeem is ingrijpend, maar het rendement hiervan is heel hoog.

- Hoogwaardig isoleren van

- dak, gevel, vloer en ramen
- Voldoende ventilatie voor een goede luchtkwaliteit in huis
- Zelf energie opwekken

De volgorde van deze drie stappen maakt eigenlijk niet uit. Samen zijn deze stappen een hele goede basis voor de overstap van aardgas naar een duurzaam alternatief.

Eenvoudige aanpassingen van het gedrag in huis

Naast technische oplossingen kunnen ook eenvoudige aanpassingen in het gedrag in huis helpen. Met een paar eenvoudige aanpassingen kan op jaarbasis zomaar 10% op het energieverbruik worden

bespaard. Voorbeelden:

- de kamerthermostaat goed instellen
- onverwarmde ruimtes afsluiten
- apparatuur en verlichting niet onnodig aan laten staan

Subsidiemogelijkheden

De subsidies en regelingen voor verduurzaming verschillen per gemeente. Doe de subsidiecheck op duurzaam-bouwloket.nl.

CV-ketel vervangen of niet?

Is je CV-ketel aan vervanging toe? Het lijkt misschien

logisch om dan geen nieuwe meer te kopen. Toch is dat volgens het Duurzaam Bouwloket niet altijd de beste keuze. Wanneer een woning technisch nog niet voorbereid is op 'aardgasvrij' is een CV-ketel als overbrugging een goede optie. Dus volg eerst het 3-stappen-systeem (zie hierboven) en maak pas daarna de overstap naar 'gasloos'. Zelfs als de wijk waarin je woont op de planning staat om over tien jaar van het aardgas af te gaan, is het belangrijk om eerst bij de basis te beginnen.

Goede isolatie en goede ventilatie

Agenda Samen Sneller Duurzaam

- 01 juni:** Repair Café Naarden
- 08 juni:** Repair Café Bussum
- 15 juni:** Gooise Goede Doelen Markt
- 19 juni:** Duurzaamheidscafé Gooise Meren (naar nul op de energiemeter!)
- 23 juni:** Wereld BBQ
- 11 juli:** Duurzaamheidscafé Gooise Meren
- 12 juli:** Zero Waste Buurtcamping Bussum (t/m 14 juli)
- 13 juli:** Repair Café Bussum

Meer informatie en ook andere duurzame initiatieven zijn te vinden op de website samen-sneller-duurzaam.nl.

De Duurzaamheidspagina is een uitgaven van gemeente Gooise Meren

Transitiecafé 18 april: terugkijken en vooruit

Wat in 2016 begon als een initiatief met een kopgroep van zo'n 25 enthousiaste inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van de gemeente is inmiddels uitgegroeid tot een brede beweging. Het doel is nog steeds hetzelfde: samen vorm geven aan de lokale transitie naar een duurzame samenleving. Tijdens het drukbezochte Transitiecafé op 18 april werd kort teruggeblikt maar zeker ook vooruit gekeken. Deelnemers van de werkgroepen belichtten in korte pitches

van twee minuten wat ze al bereikt hadden, wat ze nog wilden bereiken en wat daarvoor nodig is.

Natuurlijk werd stilgestaan bij het overlijden eerder dit jaar van oud-wethouder Gerben Struik, de bevrogen 'grondlegger' van Samen Sneller Duurzaam. Wethouder Barbara Boudewijnse bouwde op zijn werk voort.

Van beweging naar professioneel netwerk

Er is in de afgelopen jaren

veel bereikt, zo concludeerde Kees Hogenbirk, gespreksleider en één van de trekkers van de beweging. Kees: "Het is nu zaak het nog professioneler aan te pakken. We moeten ons ontwikkelen van een beweging naar een netwerk met meer structuur. En het is belangrijk dat nog meer ondernemers zich bij de beweging aansluiten."

Zie voor meer informatie: samen-sneller-duurzaam.nl.

Transitiecafé 18 april 2019

Foto: Rolf Resink